

Mindebből látható, hogy tulajdonképpen a folyóiratok Magyarországon is beszerezhetők, ámde megszerzésükhöz a kutató részéről nem csupán szakmai és könyvtártudományi ismeretek, hanem sok türelem is szükséges. Különösen jól látható ez az ilyen interdiszciplináris tudományágnál, amikor a szükséges folyóiratok több, háttértudománnyal foglalkozó kutatóintézet könyvtárában is megtalálhatók, de sajnos beszerzési hibákból eredően a fent látható nehézségekkel.

A jelenlegi helyzetet a teljes átmenetiség jellemzi: a szükséges szakirodalom, mint látható, szétszórva, a legváratlanabb helyeken fordul elő, áttekintése külön referenci munkát igényel. A könyvtárak felsorolásánál látható, hogy nyelvészeti kiadványok egészen más gyűjtőkörű szakkönyvtárakban fordulhatnak elő. (Csak egy példát: az MTA Számítástechnikai Intézetében az IJAL, ugyanakkor az ELTE Fonetika Tanszékén csak a Lingua, az ELTE Nyelvészeti Tanszékén az említett folyóiratok közül egy sem.) Ennek bizonyára anyagi okai is vannak, de a táblázat tanúsága szerint léteznek olyan keretek, amelyeknek ésszerűbb felhasználásával a helyzetet lényegesen javíthatnánk. Végső soron azonban a tudományos kutatás számára valóban megfelelő feltételeket csak egy jól rendezett, áttekinthető, kurrens anyaggal rendelkező szakkönyvtár biztosíthat.

Csupán a tények kiegészítéséhez, és a jelenlegi helyzet érzékeltetéséhez szükséges még megemlíteni, hogy a kiindulási cikkben idézett folyóiratok hozzáférhetősége állandóan változik. Itt csupán egy konkrét cikknél vizsgáltuk meg a szakirodalom elérhetőségét, nem szabad azonban megfeledkezni arról, hogy egyes kiadványok csak a legújabb időkben kerülnek be hazánkba, más kiadványok csak időszakosan jutnak el könyvtárainkba (pl. az Országgyűlési Könyvtár az Am. Pol. Sc. Rev.-ből csak az 1973-74-es évfolyammal rendelkezik, vagy a Word, mely csak 1969-70-ig érkezett be hazánkba, és a Proceedings of the... is csak 1972-73-ig található meg könyvtárainkban), tehát a tudományos tájékoztatás egy megadott időpontban viszonylag lehetséges, huzamosabb időszakra, vagy összefolyamatokra irányuló tájékoztatás nem csupán a kutató, hanem a könyvtáros számára is zavaros és erőt meghaladó feladat.

Könyv-, könyvtár-, levéltár- és tájékoztatástudományi kutatások 1975/76.

PINTÉR Márta

Az 1975/76-os időszakra vonatkozóan 42 intézmény (könyvtárak és dokumentációs központok, könyvtártanszékek, a Magyar Országos Levéltár és a Levéltári Igazgatóság) küldte meg kutatási jelentését a KMK országos nyilvántartása számára, 18 könyvtártól pedig nemleges választ kaptunk. A jelentést kérő körlevélre mindössze két nagykönyvtár nem reflektált: a budapesti Egyetemi és a szegedi Somogyi Könyvtár.

A 42 intézmény (19 budapesti és 23 vidéki) összesen 368 kutatási témát jelentett be, ebből könyvtár- és tájékoztatástudományi vonatkozású 285, egyéb szaktudományi 83 téma. (Mivel ezekben a kutatási jelentésekben a különböző bibliográfiai vállalkozások csak nagyon ritkán szerepelnek, ezért a teljesség kedvéért itt kell meg-

emlitenünk, hogy "A magyar könyvtárak bibliográfiai tervei 1976" című kiadványunk számára 60 könyvtár jelentett be összesen 255 tervbe vett vagy már készülő bibliográfiai ill. szakirodalmi tájékoztató jellegű kiadványt.) A 285 könyvtártudományi kutatásból 76 az újonnan indított, 131 a folyamatban lévő és 78 fejeződött be 1975 folyamán, vagyis az újonnan kezdett és az egy évnél hosszabb időt igénybe vevő kutatások néhány év óta (pontosan: 1973 óta) kialakult szerencsés aránya továbbra is megmaradt.

A kutatások tartalmi megoszlása a tavalyi beszámolóhoz képest (Könyvtári Figyelő 1975. 4. sz. 413-421. pp.) lényegében nem változott.

A következő jegyzék az 1975-ben elkezdett és az 1976-ra tervezett új kutatási témákat tartalmazza, függetlenül attól, hogy a kutatás időközben befejezést nyert-e vagy sem. (Lezárásának időpontja: 1976. április 30.)

AZ 1975/76-BAN INDULT KÖNYVTÁR- ÉS TÁJÉKOZTATÁSTUDOMÁNYI KUTATÁSOK JEGYZÉKE

KÖNYV-, KÖNYVTÁR- ÉS SAJTÓTÖRTÉNET

JANTSITS Gabriella (OOKDK)

Magyar orvosi könyvillusztrációk a XIX. században (A magyar orvosi könyvek illusztrációi a XVI-XIX. században c. kandidátusi téma része)

MURÁNYI Árpád Róbert (OSzK)

Az OSzK Zeneműtárában őrzött Bártfai Gyűjtemény feltárása

NAGY László (OSzK)

A 18. századi magyarországi könyvkultúra.

PERNESZ Gyula - JÁSZBERÉNYI

FERENCNÉ - BOLGÁR Ivánné (MK Győr)
Győr művelődéstörténete, különös tekintettel a könyvkulturára

BERLÁSZ Piroska (OSzK)

Két magyarországi későhumanista könyvtár: Batthyány Boldizsár és Thurzó György könyvtára

FRÁTER Jánosné (MTAK)

A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára működésének dokumentumai 1830-1949

MAGYARNÉ TÓVÁRI Judit (MK Miskolc)

A miskolci Casino könyvtára

MAGYARNÉ TÓVÁRI Judit (MK Miskolc)

Miskolci magánkönyvtárak a 19. század második felében

ZSÁMBOKI László (NIMEKK)

A selmeci Bányászati Akadémia könyvtárának tudománytörténeti és művelődéstörténeti jelentősége (18. sz. vége, 19. sz. eleje)

BERECZ József (MK Miskolc)

A tanítóképző-intézeti könyvtárügy alakulása Magyarországon 1868-1945-ig

RÉTFALVI Gábor (Tanárképző főisk.

Könyvtártanszék, Szombathely)
A Vas megyei iskolai könyvtárak (népiskola, polgári, általános iskola) története 1868-1975

TÓTH Gyula (Tanárképző Főisk. Könyv-

tártanszék, Szombathely)
Szabó Ervin könyvtárelméleti munkásságához

VOIT Krisztina (ELTE Könyvtártud.

Tanszék)
A Franklin Társulat története

ILLYÉS Katalin (OSzK)

"Nova Posoniensia"

MADER Béla (JATEKK)

A "Tudományos Gyűjtemény" története Vörösmarty Mihály és Horváth István szerkesztéséig idején

KOROMPAI Gáborné (KLTEK)

A debreceni sajtó, mint a város szellemi életének tükrö a dualizmus korában

TAPOLCAI Ernőné (MK Tatabánya)

A Komáromi Tudós Társaság (Megalkulásának körülményei, helye a felvilágosodás történetében, tagjainak működése és bibliográfiája; a "Mindenes Gyűjtemény".)

ÁLLOMÁNYÖSSZETÉTEL, FELTÁRÁS, KATALÓGUSOK

DOMIN Károly (MK Miskolc)

A II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtárnak, mint "A" típusú könyvtárnak állományvizsgálata és feltárási rendszere

Munkacsoport (Országgyűlési Könyvtár)

Az Országgyűlési Könyvtár szakrendszerének korszerűsítése

GÁL Györgyné (FSZEK)

Társadalomtudományi állomány és forgalom-vizsgálat

ZALLÁR Andor - VÁRHELYINÉ

De RIVÓ Márta (Orvostud. E.K. Szeged)

A központi retrospektív folyóirat-kötetkatalógus növekvő jelentősége az orvostudomány területén

GYENGE Erzsébet - ÉKES Ildikó -

PAPP Kornélia - PAPP András

(MKKEKK)

A szovjet közgazdasági irodalom magyarországi beszerzései és feltárása

BERZA László (FSZEK)

A Budapest-gyűjtemény képkatalógusa

MAGYARNÉ TÓVÁRI Judit (MK Miskolc)

A helyismereti feltárómunka eltérései a könyvtári állomány egészének fel dolgozásától és a helyismereti gyűjtemény elhelyezése

FORGÁCS Zsuzsa (FSZEK)

A francia forradalom röpiratgyűjteménye a FSZEK Központi Könyvtárában

OLVASÓSZOLGÁLAT, TÁJÉKOZTATÁS, DOKUMENTÁCIÓ, INFORMATIKA

DIENES Gedeonné (KSH KDSz)

Az IBM TEXT-PAC nevű információkereső programcsomagjának könyvtári alkalmazása

KAZACSAY Ferencné (MK Miskolc)

A szociológiai irodalom iránti információs igények és az irodalom kihasználtsági foka a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei II. Rákóczi Ferenc Könyvtárban

FRANYÓ Kálmán - HALASI Edina -

HORVÁTH Ágnes (MK Eger)

Egy francia szociológiai referáló lap periodikus forrásai és a magyarországi folyóiratbázis

Munkaközösség (Kertészeti Egyetem Könyvtára)

Kertészeti teaurusz részterülete: "Szólészeti teaurusz"

KALMÁR Éva (Országgyűlési Könyvtár)

Szöveges információ-visszakeresés nyelvészeti problémái

NAGY Gusztáv (NIMEKK)

Mágnesszalagos adattárakkal végzett számítástechnikai információszolgáltatások könyvtártani vonatkozásai

KATSÁNYI Sándor (KMK)

Könyvtárhasználati szokások; az információszolgáltatások szintje és igénybevétele a magyar közművelődési könyvtárakban

OROSZ Bertalanné (MK Eger)

A közigazgatási apparátus szakirodalmi igényei Heves megyében

OROSZ Gábor - STIEGRÁD Gábor
(OMKDK)

Az ESzR-sorozat számítógépeire programkészlet összeállítása különböző szerkezetű tájékoztatási kiadványok számítógépi lyukszalagból történő szedésére

OROSZ Gábor - STIEGRÁD Gábor
(OMKDK)

Programcsomag kidolgozása az ESzR-sorozat számítógépei számára különböző szerkezetű tájékoztatási kiadványok automatikus előállítására céljából

OROSZ Gábor - STIEGRÁD Gábor
(OMKDK)

Speciális rendeltetésű programmodulok készítése R-20-as számítógépre kialakított információkereső programrendszer kiegészítése céljából

Munkacsoport (Országgyűlési Könyvtár)
Kísérlet az ISIS és/vagy STAIRS szövegkeresési programok gyakorlati alkalmazására

Munkacsoport (Országgyűlési Könyvtár)
A közigazgatás fejlesztésnek komplex tudományos vizsgálata c. kutatási főirány dokumentációs bázisának kiépítése

Munkacsoport (Országgyűlési Könyvtár)
Közigazgatási tárgyszójegyzék szókészletének gyűjtése és elemzése

Munkacsoport (Országgyűlési Könyvtár)
A megyei és városi tanácsok információs igényei és a részükre nyújtott információs tevékenység vizsgálata

Munkacsoport (Országgyűlési Könyvtár)
A politikai információs szakközpontban közreműködő intézmények együttműködésének tartalma, szervezeti alapjai, módszerei

PETHES Iván - RADÓ Lászlóné -
TÓTH Tünde (Országos Vezetőképző Központ)
BIBDOSZ. Komplex számítógépes tájékoztatási rendszer

RÓZSA György (MTA Könyvtára)
A concept of an effective management of information transfer by the United Nations, with special regard to developing countries. An approach to an integrated policy

SZILÁGYI Vilmosné - KOMINKA László
(OOKDK)
Orvosi szakfolyóiratok információs értékének vizsgálati módszerei

VESZELI Cecília - HORVÁTH Iván
(MTA Közp. Fiz. Kut. Int. Könyvt.)
Az INSPEC mágnesszalagos adattárakból való visszakeresés dokumentációs módszere a KFKI könyvtárában

OLVASÁS, OLVASÁSVIZSGÁLAT

HUBAY Ágnes (MK Miskolc)
Borsod-Abaúj-Zemplén megye tanácsi könyvtárhálózata főhivatású könyvtárosainak olvasási kulturája

KAMARÁS István (KMK)
Az izlésformálás lehetőségei alacsony izlésszintű olvasóknál

KAMARÁS István (KMK) -
BALOGH Zoltán (ELTE Szociol. Tanszék)
A küzművelődési könyvtárakat használó olvasók irodalmi olvasmányainak és irodalmi izlésének strukturája

MONOSTORI Imre (MK Tatabánya)
Szakmunkástanulók olvasáskulturája Komárom megyében

SZENTIRMAI László (JATEKK)

Az olvasó egyetemi hallgató

SZENTIRAMI László (JATEKK)

A szabadidő tartalma és az egyetem előtti valamint utáni aspirációk vizsgálata

TÓTH Dezső (MK Veszprém)

Mezőgazdasági fizikai olvasók a községi könyvtárakban és olvasmányaik

ISKOLAI ÉS GYERMEKKÖNYVTÁRAK, OLVASÁSVIZSGÁLAT GYEREKEKNÉL

BALOGH Ferencné (MK Veszprém)

Az anyanyelvi kultúra és az olvasmányok kölcsönhatása a gyerekeknél (Némiképp kapcsolódik a KMK Egri csillagok vizsgálatához)

BENKŐNÉ Bartha Iлона (FSZEK)

A "Válogatás a felnőttek irodalmából" c. állománycsoport vizsgálata és revíziója a gyermekkönyvtárakban

FERENCZI Zsuzsa (Tanárképző Főisk. Könyvtártanszék, Szombathely)

Íróink, irodalmi lapjaink a 6-14 évesek olvasóvá neveléséről a 19. század közepétől

FRANYÓ Kálmán (MK Eger)

Földrajzi összefoglaló órák a könyvtárban az általános iskola 8. osztálya számára (Forgatókönyv)

GUJGICZER Imréné (FSZEK)

Csoportos foglalkozások módszerének és hatásának vizsgálata a gyermekkönyvtárakban

KÁLDI János (Tanárképző Főisk.

Könyvtártanszék, Szombathely)
Az író-olvasó találkozók szerepe és jelentősége az irodalmi-esztétikai, oktató-nevelőmunkában, különös tekintettel a 10-14 éves tanulókra (Iskolákban és közművelődési intézményekben)

KATSÁNYI Sándor - FOGARASSY Miklós (KMK) - PÁPAY Lászlóné (MK Szolnok)

Az Egri csillagok befogadása 9-10 éves gyerekek körében

KEREKES Pálné (FSZEK)

A lemorzsolódás és a szünetelés okainak vizsgálata a gyermekkönyvtárakban

TAMÁSI Jánosné (MK Szentendre)

Az általános iskolás könyvtári olvasók lemorzsolódásának okai. Felmérés 15 gyermekkönyvtárban, négy éven keresztül

GÉPESÍTÉS

BORSA Iván (MOL)

Az új technikai eszközök alkalmazása a levéltárakban

DRAHOS Istvánné -

PALLAGHY Andrásné (NIMEKK)

Folyóiratnyilvántartás számítógépesítése

BÜKYNÉ HORVÁTH Mária (MTAK)

Milyen hatást gyakorolt a xerox-szolgálat bevezetése az MTA Könyvtára folyóirat-használatának alakulására

MOLDVAI Jolán (MTA Közp. Fiz. Kutató Int. Könyvt.)

A nem hagyományos dokumentumok számítógépes feldolgozásának könyvtári módszere

FUTAKY László (MK Nyiregyháza)
A közművelődési könyvtárak funkcióinak kibővítése, intézményi együttműködés (Nemzetközi szemle)

HALÁSZ Béla (MK Veszprém)
Különböző nagyságu közművelődési könyvtárak tájékoztató szolgálata

HORVÁTH Gabriella (MK Nyiregyháza)
A közművelődési könyvtári funkciók összehasonlító vizsgálata egy magyar és egy szovjet megyében

HORVÁTH Géza (MK Tatabánya)
Munkaerőgazdálkodás és munkaszervezés a könyvtárakban (A munka-szervezés problémái és a munkaerő-gazdálkodással kapcsolatos kérdések tanulmányozása, elsősorban a megyei könyvtárakban)

KOGER Tamás (MK Tatabánya)
A regionális fejlesztés és a könyvtári ellátás tervezése egy tervezési, gazdasági körzetben (A megyei és város-környéki könyvtári ellátás problémáinak tervezési, gazdaságossági vizsgálata)

Munkaközösség (MK Kaposvár)
A Palmiro Togliatti Megyei Könyvtár szakrészleges szolgáltatásainak létrehozása és az általános részleg új megvalósítása

MURÁNYI Lajos (MK Székesfehérvár)
A szakrészleges közművelődési könyvtár (Nemzetközi tapasztalatok és alkalmazási lehetőségeik a hazai gyakorlatban)

SZABÓ Gyula (MK Miskolc)
Borsod-Abaúj-Zemplén megye közművelődési könyvtári ellátási rendszerének tartalmi, formai és funkcionális kérdései

SZILVÁSSY Zoltánné (OSzK)
A nemzetközi együttműködés kérdései az időszaki kiadványok területén és ennek előfeltételei

SZITA Ferenc (MK Kaposvár)
Az iskolai és tanácsi könyvtárhálózat együttműködése. Közös ellátási rendszer

TÓTH Gyula - GRÓF Ervin - FERENCZI Zsuzsa - CSÁKI Pál - PÁLVÖLGYI Mihály
(Tanárképző Főisk. Könyvtártanszék, Szombathely)
A tanárképző főiskolák és az általános iskolák könyv- és médiatárának létrehozási és működési kérdései

VARGA Béla (MK Veszprém)
A területi könyvellátási rendszer alkalmazásának lehetőségei egy megye területén

ZSIDAI József (NIMEKK)
A műszaki egyetemi könyvtár kapcsolata a regionális iparral (A regionális együttműködés országos könyvtárügyi vonatkozásai)

BÉNYEI Miklós (MK Debrecen)
A könyvtár a helyi politikában

STATISZTIKA

FOGARASSY Miklós (KMK)
Könyvtárstatisztika

BORSA Iván (Orsz. Levéltár)
A levéltári klientéla növekedése a II. világháború után

ÁDÁM Antalné - GALABÁR Tiborné
(PEK)
Területi tervezés és településhálózat-
fejlesztés. Városok és vonzáskörzetük
(Válogatott magyar nyelvű bibliográfia.
1945-1975.)

BÉNYEI Miklós - CSERPÁK Jánosné -
GELLÉR Ferencné - SEBŐK Vilma
(MK Debrecen)
Magyar nyelvű kézikönyvek a közmü-
velődési könyvtárakban (bibliog·áfia)

CSONKA Éva fel. szerk (MKKEKK)
Tájékoztató a Külföldi Közgazdasági
Irodalomról. "A" sorozat. A referáló
folyóirat 20 évfolyamának mutatói

KÁRÁSZ József (VK Hódmezővásárhely)
Csongrád megye munkásmozgalmának
válogatott sajtódokumentumai 1867-1917

KÁRÁSZ József (VK Hódmezővásárhely)
A koalíciós idők (1946-1949.) hódmező-
vásárhelyi sajtójának repertóriuma

ÓVÁRI Zsuzsanna (MK Kaposvár)
20. századi magyar novellák elemzésé-
nek bibliográfiája